REDACȚIUNEA
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Dumineca 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 129. **Brașov, Vineri 13 (26) Iunie.** **1903.**

O concurență curiósă.

Un spectacol fórte curios ne oferă emulațiunea dintre foile române dela Sibiiu și Arad în a aproba și a lăuda „epocalul" eveniment al alegerei dela Dobra și a face pe cetitorii lor se crédă, că de aci încolo sórele va răsări pentru națiunea română din acea parte a locului, unde cu atâta nesocotință s'a călcat principiul solidarității și s'a săvêrșit o rușinósă desertare de la stégul partidului național român.

In zadar amicii și propovăduitorii acestei desbinări își dau atâta silință, de a acoperi destrăbălarea lor prin elogiurile, ce le fac majorității alegětorilor dela Dobra pentru învingerea raportată în favorul candidatului român. Acésta nu va amăgi pe nimeni, care vede și judecă lucrurile cum sunt în realitate, nu după reclamul interesat al unora și al altora.

Când cetesci prin amintitele foi frasele sforăitore despre alegerea dela Dobra, ți-s'ar păré, că acesta este primul cas în istoria nóstră, că alegětorii români au reușit a alege deputat pe un candidat al lor.

Cine dintre cei ce-și închipuesc a puté cuceri într'un singur avênt, ceea-ce n'au putut cuceri înaintea lor generațiuni întregi, mai ține adi sémă de mersul luptelor nostre naționale din trecut? Cine dintre ei mai vrea se scie, că nu ne despart tocmai prea mulți ani de acel period, când Românii au săvêrșit alegeri de deputați mult mai remarcabile decât alegerea dela Dobra?

Dér nu de aceste voim se vorbim acum, ci de emulațiunea despre care am făcut amintire mai sus.

Am puté dice, că e mai mult decât o simplă emulațiune, este un fel de luptă de concurență pentru paternitatea așa disei acțiuni dela Dobra, ce se manifestă în colónele „Telegrafului Român" și a fóiei dela Arad.

E caracteristic a vedé cum „Tribuna" dela Arad reproduce fără de nici o observare opiniunile unor foi ungurescí de aici și a unor diare de dincolo, în cari se spune, că ceea ce s'a făcut la Dobra este opera „Mangriștilor" grupați în jurul acelei foi.

Și póte fi ceva mai mișcător decât declarările „Tel. Rom." din Sibiiu, ce sunt deja cunoscute cetitorilor noștri, precum: ...„ne-am dat din capul locului consentimentul pentru a se face aceea ce s'a făcut (!?) ...Inceputul dela Dobra e o învingere a ideii de noi propagată".... Și ideia de a curăți programul nostru de *balast* (!!!) a venit érăși dela noi"... „Suntem satisfăcuți deci, vedênd, că sěmênța de noi sěmânată începe se aducă fructe *bune* (??)

Cât de grabnici sunt confrații de la diarul sibiian în a constata „fructele bune", când încă pomii nici n'au înflorit!

Am crede că aceia, cari se țin capabili a pregăti și a duce la sfêrșit asemeni acțiuni „mari" și „cutrierătóre", ar trebui se aibă ceva mai mult cumpět și se nu degenereze înainte de vreme la rolul unor reclamagii fără de nici un fond serios.

Astădi cu procedeuri învechite deochiate de „acțiuni" particulare și locale, degagiate de ori-ce considerațiuni față cu totalitatea și cu principiul de unitate în luptă, ca cel de la Dobra, nu se mai póte produce nici un efect. Poporul nostru e prea pățit și prea mult îi arde sufletul se vadă odată pe cei ce chemați sunt a-i premerge cu esemplul lucrând în strînsă înțelegere și serios. De reclame și rachete órbe ca cele din timpul „acțiunei" așa dise memorandiste, e sătul.

Și fiind-că e vorba de „acțiune" din vremile Memorandului, mai ținem a nota, că acum vine și „ghinerarul" de atunci, ilustrul vechil dela moșia actualului ministru-președinte român, se facă prognosticul alegerei dela Dobra în colónele fóiei din Arad. Și dênsul pretinde că și-a dat dinainte consentimentul pentru a se face ceea-ce s'a făcut.

Cei mai păgubiți rěmân în mijlocul acestei concurențe tinerii dela „Libertatea", cari de sigur sunt de convingerea, că totul a fost pus la cale numai de ei.

Khuen-Hedervary la Kossuth.

(Crisa ministerială).

Bărbații de încredere ai partidului kossuthist au strigat un *veto* la propozițiunile Banului *Khuen-Hedervary*.

O conferență a avut Banul alaltăeri înainte de amiadi cu „tigrii" din opoziția kossuthistă: *Barabas* Bela, *Thaly* Kalman, *Justh* Gy., *Toth* I., *Komjáthy* Bela și *Barta* Ödön. Firesce, că în fruntea lor se afla stăpânul casei Francisc *Kossuth*, la locuința căruia s'a ținut conferența.

Francisc *Kossuth* a rugat mai întâiu pe Banul, se comunice scopul acestei conferențe, și se facă cunoscute punctele ce le-a comunicat în diua precedentă lui și lui Justh, ca *condițiuni* de împăciuire.

Khuen-Hedervary a spus, că a venit la Budapesta, ca se vestéscă pacea și, în interesul acestei păci, face următórele propozițiuni:

1) Guvernul, care va veni, *nu va face se se desbată proiectele militare* combătute de opoziție, dér *nici nu le va retrage.* 2) Cere *votarea indemnității*, și apoi, se urmeze îndată *recrutările*, cari sunt absolut necesare. 3) Opoziția se nu împiedece primirea *contingentului de recruți*, în proporția numerică din anul precedent. 4) La contingentul acesta s'ar mai adauge în plus *5900 recruți* pentru bateriile de obusiere. 5) In proiectul pentru recruți se se introducă un paragraf, care ar admite, ca și până atunci când dieta va vota sporirea contingentului de pace, *numěrul suficient se fie acoperit din cadrele reservei de întregire.* Cu alte cuvinte, în loc de sporirea contingentului de pace cu 20,500 prevědut în proiectul militar, Banul cere 5900 soldați pentru bateriile de obusiere și 14,600 din reserva de întregire, cari ar fi chemați în serviciul activ.

Rěspunsul kossuthiștilor la propozițiunile acestea a fost: *imposibil.*

La urmă *Khuen-Hedervary* a declarat, că la nici un cas nu póte se renunțe la propozițiunea despre chemarea în activitate a reserviștilor de întregire, fiind-că ministeriul de rěsboiu ține necondiționat la ea.

Au vorbit apoi rênd pe rênd representanții partidului independist. *Justh*, *Thaly*, *Komjathy* și *Polonyi* au declarat, că *pe basa acésta un compromis este imposibil.* Bela *Barabas* a dis, că ei pretind necondiționat *limba de comandă maghiară* în regimentele din Ungaria și că în interesul acestei pretensiuni vor desfășura lupta cea mai energică și implacabilă. Fără *concesiuni naționale* nu vor vota nici contingentul de recruți regular.

In fine s'au învoit, ca Banului se i-se dea timp de cugetare.

Eri, Miercuri, *Khuen-Hedervary* a avut o nouă întîlnire, la locuința lui Francisc Kossuth, cu amintiții bărbați de încredere ai partidului independist.

Banul a declarat, că *renunță la pretensiunea de a-se spori contingentul de recruți cu 16,000 din reserva de întregire și cu 5900 pentru bateriile de obusiere, și se mărginesce la contingentul de recruți regular.*

Declarația Banului a fost luată spre sciință cu observarea, că *partidul consideră concesiunile naționale, ca o condiție inevitabilă* pentru o pacinică înțelegere. Banul a dis, că *va încerca* se mijlocéscă concesiuni.

FOILETONUL „GAZ. TRANS".

Instrucția jurnalistului.

De Fr. Streissler.

Intr'un alt articol*) am zugrăvit în liniamente generale, ce se cere de la un jurnalist. De acolo putea se facă ori-cine singur concluziunea, că absolvarea unei școli secundare și îndreptățirea de a face serviciul militar de un an este minimul ce se cere de la un tîněr, care are gând se se facă jurnalist. Pe lângă acésta se mai cere talent și dragoste pentru carieră. La posturile de frunte ale jurnalelor mai mari se cere în timpul din urmă, ca jurnaliștii se aibă cultură academică, ori cel puțin cei cu cultură academică sunt preferați.

Trebue se accentuăm, că acest minimum de instrucțiune, de care am amintit, se cere numai la jurnalele cele mari. Există însě numeróse jurnale mai mici în Germania, cari sunt redigiate cu fórfecile de câte un culegětor tipograf. Esistă și tipografi-proprietari de aceia, cari sunt în același timp: redactori, culegětori, achisitori de inserate și expeditori. Asemenea jurnale însě nu vin în considerațiune când e vorba de persóne, cari vréu se-și alégă jurnalismul ca carieră.

Trebue se vorbim cu recunoscință și de autodidacții în jurnalistică, cari cu o sîrguință onorabilă au sciut se astupe lacunele, ce le lăsase o instrucție școlară defectuósă. Esistă și jurnaliști de aceia, cari afară de școla primară n'au făcut altă școlă. Acestea însě fiind escepții, nu pot servi ca regulă.

Spre a deveni jurnalist, se ofer diferite căi. Cine-va trimite d. e. unei foi cu deosebite ocasiuni articole, dări de sémă ș. a. asupra unor evenimente actuale etc. Décă aceste lucrări se remarcă prin desěvêrșire stilistică, zugrăvire bună, etc., décă trimitětorul scie se scóta în relief momentele mai interesante, așa că lucrările lui se se distingă din mormanul de eserciții de stil, ce sosesc la redacție, atunci se va nasce de la sine un fel de legătură între el și redacție, care mai curênd séu mai târdiu devine un raport permanent, solid. Ajuns odată aci, jurnalistul își croiesce singur drumul ér restul depinde de la facultățile lui și de la noroc. Trebue se scie însě a se presenta cu cererea la timp potrivit, când este tocmai vr'o vacanță.

In unele redacții se primesc voluntari, cari décă se arată destoinici, în curênd avanséză redactori. Ca voluntari se primesc firesce. numai persóne, cari au instrucția necesară, despre care am vorbit la început.

In timpul cel mai nou însě s'au creat instituțiuni, cari ofer posibilitatea, de a ne dobândi sciința specială necesară pentru jurnalism, așa că adi nu mai are cine-va nevoie se-și însușéscă technica redacțională în vr'o redacție.

Universitatea Ruperto-Carola din Heidelberg este unica universitate germană, unde jurnalistului i-se dă ocasiune a se prepara, încă ca student, pentru viitórea sa carieră. Profesorul estra-ordinar Dr. Adolf Koch, de profesiune istoric, însě care a fost mai mult timp jurnalist în Paris, apoi redactor-șef la „Heidelberger Tageblatt" este primul profesor universitar, care prelege la universitate despre „Istoria pressei și a jurnalismului în Germania". Pe lângă acésta profesorul Dr. Koch mai ține și „Eserciții practice pentru întroducerea în jurnalistică". Prelegerea este publică și gratuită, esercițiile sunt privatissime, dér tot gratuite. Amêndouě sunt frecuentate fórte mult de către studențimea din Heidelberg.

In Berlin Nr. 24 Elsasser-Strasse 9. se mai află o *„Scólă superióră jurnalistică"* înființată în érna anului 1899, de Dr. jur. Richard Wrede.

In lupta din viéța publică, jurnaliștii sunt chemați a cerceta și judeca diferitele idei și curente ale timpurilor. Plângerile asupra culturei generale și speciale insuficiente a acestor ucenici liberi ai unei carieri libere sunt vechi ér plângerile redactorilor și editorilor sunt juste. Scopul școlei superióre jurnalistice (Journalisten-Hochschule) din Berlin este de a oferi instrucția necesară pentru cariera jurnalistică.

Cu tóte că acéstă școlă nu este înființată de mult, totuși și-a dovedit cu prisos dreptul de esistență, atrăgêndu-și numeróse scrisori de recunoscință din partea cercurilor de specialitate și se speréză că si în viiior va continua a comunica cunoscințele trebuincióse, pentru-ca cine-va se devină un distins jurnalist și se ajungă la poziții respectate pe acésta carieră.

*) A se vedé Nr.-ul 124

Khuen-Hedervary a plecat aséră la Viena, pentru-ca în decursul ḑilei de aḑi sĕ raporteze Corónei asupra resultatului misiunei, ce i-s'a dat.

*

Despre visita ce a făcut'o contele Khuen-Hedervary lui Kossuth şi despre negocierile sale cu corifeii clubului independist „N. fr. Presse" de Miercurî scrie între altele:

„Contele Khuen a petrecut aḑi în salonul deputatului Francisc Kossuth. Bărbatul de încredere politic al împăratului, a fost óspele fiiului lui Ludovic Kossuth şi a negociat cu comitetul partidului independist, cu Kossuth, Barabas, Toth şi alţî conducĕtorî ai acelei opoşiţiunî, care voiesce sĕ separeze Ungaria de Austria. Cel-ce póte sĕ judece ast-fel de evenimente cu ochiul istoricului, va simţi, că scena, cum contele Khuen a voit sĕ stabiléscă condiţiunile de pace în locuinţa deputatului Kossuth cu învingĕtorii obstrucţiunei, nu e decât începutul unei desvoltărî cu totul nouă a monarchiei, şi că acéstă conferenţă taie tóte podurile, pe carî s'ar puté face reîntórcerea la trecut.

Nu e vorba de-o oposiţiune de tóte ḑilele, ci de un partid, care nisuesce a face marî schimbărî în monarchie, separarea în două a armatei şi a teritoriului vamal. Intre ambele state sĕ esiste numai comuniunea Domnitorului şi sĕ înceteze orî-ce altă legătură între ele. Representanţii acestui partid, orî de câte-orî membrii parlamentului s'au presentat în palatul de la Buda ca s'audă discursul tronului, au absentat cu intenţiune. Ei au încunjurat orî-ce legătură şi ori-ce atingere personală ca curtea şi cu atât mai mare e acum impresiunea ce-o face scirea, că un împuternicit al împĕratului negociéză cu Francisc Kossuth şi cu amicii sĕi asupra programului sĕu politic, a condiţiunilor armistiţiului şi asupra curmării luptei...

...Politica ungară séménă acuma unui car, ale căruia opritóre s'au rupt şi pe care o întêmplare îl póte aduce la o iuţélă vertiginósă. Nu ne îndoim de loc, că se va forma un óre-care ministeriu şi că în cele din urmă se va sĕvĕrşi schimbarea ministeriului. Dér acumularea de marî greşelî, începĕnd de la demisiunea intempestivă a lui Szell până la negocierile de aḑi ale contelui Khuen, póte fi întregei monarchii spre nenorocire".

Gravitatea situaţiunei.

„*Budapesti Hirlap*", vorbind în numĕrul sĕu de la 24 Iunie despre pretensiunile kossuthiştilor, face următórele aprecierî interesante asupra situaţiunei:

...„Stânga estremă crede sosit timpul şi pretinde ceea-ce tuturora ne stă la inimă... După părerea majorităţiî însĕ, *póma nu este cóptă încă*. Étă ce face *periculósă*, póte chiar *fatală* lupta acésta, căcî până aḑi *nu esistă nicî partid, nicî naţiune, care sĕ pótă validita orî ce, în contra voinţei capului încoronat*. Din contră, n'avem încă dreptul a presupune — căcî nicî o dovadă n'avem pentru acésta — că óre înţeles'a regele, că stă faţă 'n faţă cu o pretensiune unitară a naţiunei?

„Vorbim franc, fiind-că situaţia e înăsprită. In partidul independist s'au făcut declaraţiunî, că fără concesiunî naţionale n'are sĕ lase sĕ se voteze nicî contingentul de recruţî regular. Décă părerea acésta ajunge sĕ fie covîrşitóre în partid, ea însémnă *frângerea pânei* şi e numai cestiune de câte-va césurî, ca sĕ se vadă, că concepţia, care crede, ca *n'a sosit încă timpul*, ce motive va scóte la ivélă.

„Am auḑit marele cuvênt, ce l'au esprimat unii independişti, că mai bucuros se vor sfâşia, decât sĕ cedeze. Dér orî-cine o scie, că aicî nu este vorba de sfâşierea deputaţilor, ci e vorba de *sórtea ţĕrii*. Décă va veni rêndul la sfâşiare, nu *ómenii* vor fi sfâşiaţî. Situaţiunea e considerată de tóte partidele ca fiind gravă, ba chiar *posomorîtă*. Bărbaţii serioşî şi calmî o consideră ca *fórte întunecată*. O gravă rĕspundere îşî asuméză aceia, carî fie în direcţie positivă, fie negativă, nu împiedecă prin amestec sĕu reservă, cu forţa orî prin slăbiciune o desvoltare a lucrurilor, care *e păgubitóre pentru ţéră şi naţiune*. Décă cei din centru obosesc, vine rêndul la ciocnirea estremelor. Acéstă ciocnire póte sĕ fie nenorocită, décă fie că fructul, pentru care scuturăm pomul, nu e copt încă, fie că forţele nóstre se vor dovedi insuficiente pentru ceea-ce întreprindem. Nicî-odată nu s'a putut invoca mai nimerit ḑicerea latină: *Videant consules!*"

Am citat rêndurile acestea, findcă ele se publică într'un organ *apponyist*, care e în mĕsură a cunósce părerile ce domnesc aḑi tocmai în tabĕra acelora, carî au eşit la ivélă cu faimosul memorand privitor la concesiunile naţionale maghiare în armată.

Regele Petru în Belgrad.

Erî a sosit în Belgrad noul rege al Serbiei *Petru* I. Insoţit de casa sa militară şi de deputaţiunile skupştinei şi municipalităţii, a întrat cu un tren special în gara Belgradului, în mijlocul aclamaţiunilor poporului. Urale sgomotóse şi entusiaste rĕsunară de pe peron şi ecoul strigătelor de „*Jivio*" ajunse până la gară de pe strada principală şi stradele laterale.

La scoborîrea 'din vagon, Regele Petru era fórte emoţionat. Instinctiv îşî îndreptă privirea spre locul reservat corpului diplomatic. O impresie durerósă se citesce în ochi-i desilusionaţî. *Lipsesc aprópe cu desĕvîrşire representanţii statelor streine.*

In frunte stă guvernul provisoriu, în cap cu Avacumovicî, şi birourile skupştinei şi senatului. Alăturea e Metropolitul şi episcopii. Vine apoi municipalitatea, corpul ofiţeresc şi înalţii demnitarî ai statului.

La urarea de bună venire, Regele rĕspunde, că e recunoscĕtor poporului sêrb, pentru-că prin glasul unanim al adunării naţionale i-a încredinţat misiunea de a face fericit acest popor. Işî va consacra tóte puterile binelui public şi înălţărei naţiunei. „Trăéscă libertatea!" „Trăéscă Serbia!", strigă regele sfîrşind.

De la gară, cortegiul în mijlocul strigătelor de *Jivio Petăr!* ale populaţiunei îngrămădite pe strade, se îndreptă spre catedrală. Aci mitropolitul Inocenţiu, asistat de episcopî şi de cler, oficiă un *Te-Deum*, invocând binecuvêntarea cerescă pentru regimul, care începe.

O telegramă din Belgrad anunţă, că la sosirea regelui Petru, ministrul plenipotenţiar al României d-l *Mavrocordat, nu a luat parte la recepţiunea ce i-s'a făcut.*

Dintre cele-l'alte state, *Anglia* n'a participat la recepţiune, find-că ministrul ei plecase în ajun din Belgrad. Tot aşa *Olanda* şi *Turcia*. Cu tóte consideraţiunile de interes, *Germania* şi *Italia* încă n'au fost representate prin ministri lor din Belgrad la recepţiune. Póte prin urmare sĕ-şî închipue orî-cine, ce impresie penibilă a făcut acéstă absenţă asupra regelui Petru.

A făcut de asemenea o impresie cât se póte de durerósă în Serbia faptul următor, ce s'a întêmplat în Petersburg. Mai mulţî ofiţerî sêrbî asistau Duminecă la representaţia, care se dădea la teatrul de varietăţî „Aquarium". Publicul a început sĕ strige: „*Afară ucigaşii*" şi a început sĕ-i bombardeze pe ofiţerii sêrbî cu ouĕ clocite, cu cartofî, cu óse, până-ce ofiţerii au eşit. Ḑiarele rusescî publică articole violente nu numai contra guvernului sêrbesc, ci şi contra mitropolitului sêrb Inocenţiu.

SCIRILE DILEI.

— 12 Iunie v.

Aniversarea învingerei de la Custozza. Erî garnisóna din oraşul nostru a sĕrbătorit aniversarea bătăliei de la Custozza. Des de diminéţă musica militară a regimentului de infanterie Nr. 50 a traversat stradele, cântând marşurî vesele şi a inaugurat astfel serbarea. Aceeaşî aniversare s'a serbat şi de către reg. 29 şi bat. 3 al reg. 39 din Timişóra.

Desminţire. Biroul telegrafic ungar desminte scirea publicată de unele ḑiare maghiare privitor la pretinsa declaraţie, ce ar fi făcut'o deunăḑî archiducele moştenitor Francisc Ferdinand ḑicênd, că a sosit momentul, ca „Austria sĕ reocupe Ungaria". Scirea este o minciună rĕutăciósă, debitată la adresa archiducelui.

Inaugurarea bustului Heliade Rădulescu. După cum am anunţat, Duminecă s'a făcut la Têrgovişte, cu o deosebită solemnitate, inaugurarea bustului lui I. Heliade Rădulescu, — ridicat prin subscripţie publică pe bulevard. Serbarea a început la órele 11 dim., printr'un serviciu religios, oficiat de P. Cucernicul Protoereu al judeţului, Grigore Petrescu, înconjurat de clerul din Têrgovişte, în asistenţa autorităţilor locale, a deputaţilor şi senatorilor judeţului, a d-lui C. Nicolescu, secretar general de la interne; a d-lui Adamescu, secretar general de la culte; a d-lui Băicoianu, secretar general de la domenii; a d-lui Heliade Rădulescu, fiul lui Ion Heliade Rădulescu; a rudelor lui I. Heliade Rădulescu şi a unui public fórte numeros. După sĕvĕrşirea serviciului religios, o pânză ce încunjura bustul se desface, apărênd înaintea ochilor figura măréţă a lui Heliade. Corul învĕţătorilor din judeţ intonéză „Cântarea dimineţii". Au rostit discursurî d-nii: C. D. Dimitriu, deputat, în numele comitetului de iniţiativă; Adamescu, secretar general la instrucţie; Ghiţescu, învĕţător din com. Potlogî, în numele învĕţătorilor din judeţul Dîmboviţa; C. Georgescu, directorul gimnasiului; şi Athanasiu, primarul oraşului. D. Polichroniade dă citire unei poesii ocasionale, care a fost viu aplaudată. După terminarea cuvêntărilor, corul gimnasiului a intonat mai multe bucăţî, sub conducerea d-lui profesor Ghimpeţeanu. In urmă a avut loc defilarea elevilor şcólelor primare din oraş, ai şcólei de meserii de la Nucet, a elevilor gimnasiului, a societăţii meseriaşilor „Unirea" şi societ. Filantropică pe dinaintea monumentului, având în frunte musica militară. La órele 12 şi jum. serbarea s'a terminat. La órele 2 şi jum. în amfi-teatrul gimnasiului, d-l Păsculescu, profesor, şî-a desvoltat conferinţa sa, tratând despre viéţa şi operile lui Heliade Rădulescu. A asistat un public numeros.

Potop. Ne bucurasem mai deunăḑî, că după un interval de vr'o şése sĕptĕmânî, în care n'a trecut ḑi sĕ nu plouĕ, în sfîrşit nî-a fost dat sĕ avem o ḑi întrégă senină. Bucuria nî-a fost însĕ de scurtă durată, căcî a doua ḑi plóia şî-a reluat vechiul sĕu program în ediţie augmentată. In ḑilele din urmă plóia era fórte intensivă, ér erî între órele 4—5 p. m. s'a descărcat asupra Braşovului şi comitatului un adevĕrat potop. S'au causat multe stricăciunî, pe strădî apa curgea pĕrĕu, la câmp grânele au fost culcate la pamênt.

Regele Carol a învitat, printr'o scrisóre fórte măgulitóre, pe Principele Ferdinand al Bulgariei de a onora cu presenţa sa marile manevre regale române ale corpului I şi II, ce se vor face în tómna acésta. Principele *Ferdinand* s'a grăbit sĕ rĕspundă M. S. Regelui Carol printr'o afectuósă scrisóre, acceptând invitaţiunea ce-i s'a făcut, cu o reservă numai: décă evenimentele din Balcanî nu vor reclama presenţa A. S. Regale pentru apĕrarea patriei sale. In afară de menevrele regale ale corpului I şi II, corpurile III şi IV vor face timp de 25 de ḑile manevre parţiale de corp.

Nouă cancelarie de advocat. D-l Dr. Valer *Moldovanu* şî-a deschis cancelarie de advocat în Turda (casele proprii str. Egyházfalva Nr. 7.)

Sarafoff otrăvit. Se scie, că Turcia a pus un premiu asupra capului lui Boriş *Sarafoff*. „Cronica" din Bucurescî află acum, că Sarafoff n'a avut norocul sĕ móră în luptă ca un erou, ci *otrăvit* de un popă la Florina, în vilaetul Monastir.

Injunghiat. Elevul *Lupşan* din clasa III a şcólei comerciale române gr. or. din localitate, a fost înjunghiat Marţî séra, când eşia de-acasă, de către nisce necunoscuţî. Starea lui e gravă.

Regele Italiei în Paris. Din Paris se anunţă, că s'a stabilit definitiv programul despre visita regelui *Victor Emanuel* în Paris. Regele va sosi la 16 Iulie în capitala Franţei.

Prinţul Ghica a depus Duminecă o frumósă corónă pe mormêntul defunctului rege Alexadru, în capela Sf. Marcu, din Belgrad. Pentru acésta a trebuit sĕ céră autorisaţia ministerului de interne, care i-a acordat'o. Sunt singurele florî, carî s'au depus pe acest mormênt, săpat în cavoul acelei recî şi góle capele. Coróna prinţului Ghica, împreună cu crucea de metal reḑimată de mormêntul prinţesei Anna, la căpĕtâiul mormêntului, indică locul unde zac rĕmăşiţele regelui Alexandru.

Ofiţerii italienî şi asasinatul din Belgrad. Ḑiarul „*Sera*" din Milan scrie: „Se anunţă, că toţî ofiţerii din armata italiană, în unire cu acei ai celorlalte puterî, carî au decoraţiunî sêrbescî, le vor

---

La şcóla superióră jurnalistică se pot înscrie *a*) Abiturienţii şcólelor secundare, *b*) Jurnaliştii practicî cu certificat de un an. *c*) Dame cu cultură suficientă. Asupra escepţiilor decide conducĕtorul şcólei în înţelegere cu docenţii. Este în interesul studenţilor sĕ aibă o instrucţie anterióră cât mai vastă, înse lipsindu-i acésta, prin faptul că se anunţă şi vrê sĕ se înscrie dovedesce, că simte chemare. Se înţelege că în asemenea casurî lacunele trebue suplinite prin talent şi sîrguinţă.

Durata studiului este de 2 anî, împărţiţî în patru semestre. Prelegerile şi esercişiile practice, carî se ţin sunt următórele. *Prelegerî*: 1) Istoria şi technica presei 1 óră pe sĕptĕmână, 2) Dreptul editurei şi a presei 1 óră. *Esercitiî*: 3) Jurnalistica practică (redigiare, polemică, cetirea ḑiarelor) 6 óre, 4) Esercişii din dreptul public şi politică 2 óre, 5) Esercişii estetice 4 óre, 6) Recensiunea de representaţiunî dramatice şi romane 2 óre. 7) Recensiunea de opere, concerte etc. 2 óre. 8) Recensiunea de opere de artă plastică 2 óre. 9) Esercişii de corespondent 2 óre, 10) Reportaj 2 óre, 11) Inserate 2 ore.

Honorarul pentru prelegerea Nr. 1 este 10 Mărcî, Nr. 2, 4, 6—11 câte 15 M., Nr. 3, 50 Mărcî, Nr. 5, 30 Mărcî pe semestru. Afară de acestea o taxă de imatriculaţie 15 Mărcî.

Anunţările se fac la 16 April şi la 16 Octomvrie.

Până în semestrul de vară 1902, şcóla acésta superióră jurnalistică a fost frecuentată de 54 auditorî (7 dame). Se recomandă cu deosebire cunóscerea stenografiei şi a limbilor moderne, pentru a puté frecuenta cu succes aceste cursurî.

In primăvară anului 1902 au început a se ocupa şi în Elveţia cu gândul de a înfiinţa o şcólă jurnalistică. Societatea de pressă elveţiană a adresat o petiţie facultăţii de filosofie din Berna cerênd înfiinţarea unui seminar jurnalistic. Facultatea a primit cu bunăvoinţă petiţia, a rĕspuns însĕ, că şi facultatea de drept este interesată în chestiune.

In stêrşit mai amintim, că la universitatea catolică din Lille (Franţa) esistă de mai mulţî anî un seminar pentru instrucţia jurnaliştilor.

— *st.* —

trimite înapoi noului guvern. Decisiunea este primită în mod fórte favorabil în cercurile militare.“

Când era făcut planul omorîrei regelui Alexandru. Diarul *„Fremdenblatt“* află următórele din Belgrad: Ideia de a se ucide regele şi regina a fost formulată în vara trecută de advocatul Aza Novacovicĭ. S'au ţinut atuncĭ mai multe întrunirĭ secrete şi colonelul Misicĭ a fost însărcinat cu esecutarea crimei. Misicĭ calculând posibilitatea neisbândei, a procurat ofiţerilor dinamită, pentru-ca în cas de nesucces a erupţiunei, dênşii sĕ arunce conacul în aer. In nóptea tragică, trebuiau sĕ se asasineze 50 de persóne, însĕ Zivkovicĭ (actualul ministru) a făcut sĕ înceteze omorurile.

Primirea regelui Serbiei în Viena. Regele Petru al Serbiei a sosit Marţĭ, séra la 10 óre, la gara căii ferate de vest. Pe peronul gărei erau vr'o 300 de studenţĭ sêrbĭ şi Croaţĭ şi 120 de sêrbĭ, carĭ compun deputaţiunile sosite de la Belgrad şi conduse de primarul Starinkovicĭ. Regele Petru a fost primit cu marĭ ovaţiunĭ şi cu strigăte de zivio! (sĕ trăiéscă.) Regele, emoţionat a mulţumit. S'a coborît din vagon, a cerut sĕ i-se presente deputaţiunile şi apoi a ţinut un scurt discurs. Oprirea trenului sĕu în gară a durat 30 de minute. Regele era îmbrăcat cu haine negre. O copilă i-a presentat un buchet de florĭ; dênsul a sărutat'o. Studenţii sêrbĭ au intonat imnurĭ. Trenul a plecat în mijlocul unui mare entusiasm al Sêrbilor. După dece minute, au plecat şi tóte deputaţiunile, cu un alt tren special.

Atentat contra Ţarului. In diarul *„Morning Leader“*, din Londra, găsim următórele detailurĭ asupra unui atentat contra Ţarului. „Corespondentul nostru din Moscva ne scrie cu data de 17 Iunie (4 Iunie st. v.): Circulă svonul că s'a descoperit un complot contra Ţarului, acum câteva dile la Ţarskoje Selo, în ajunul plecării curţii la Peterhof. Un individ, care căuta, se dice, sĕ asasineze pe împĕratul, a încercat sĕ se apropie de el, deghisat în ofiţer superior de gendarmerie. Afacerea e învăluită într'un adênc mister, ér de trei dile garda palatului a fost dublată“.

Fuga din temniţă a unui vestit revoluţionar rus. Vestitul revoluţionar Pavel *Polimanoff*, fost condamnat la mórte şi căruia, în urma graţiei Ţarului, i-se comutase pedépsa cu mórte în închisóre pe tótă viéţa, a isbutit în mod miraculos sĕ fugă din fortăréţa Petre şi Pavel de aicĭ, şi sĕ trécă în Germania. Crima lui Polimanoff era, că acum mai mulţĭ anĭ, pentru a scăpa pe tovarăşii sĕi de la temniţă, a ucis un gardian.

Comunităţile bisericescĭ slovace. *)

(Urmare. 4.)

Acum sĕ trecem la biserica evangelică (luterană).

Biserica acésta are dreptul garantat în lege, de a întemeia parochii, a înfiinţa şcolĭ primare, secundare şi superióre (acestea din urmă cu aprobarea regelui), mai departe dreptul de a-şĭ numi profesorii, directorii şi inspectorii, a stabili limba instrucţiunei şi sistemul pedagogic şi de a înfiinţa reuniunĭ religióse. Étă pe scurt conţinutul autonomiei lor bisericescĭ. Dér biserica s'a pus cu tóte drepturile sale în serviciul maghiarisării.

Ungaria se împarte în 4 districte (episcopiĭ). Districtul de dincóce de Dunăre numĕră după statistica oficială 85% Slovacĭ, 15% Germanĭ şi Maghiarĭ. Slovacii aveau asa-dér cu tóte apucăturile maghiarisării şi cu tótă pasivitatea slavă maioritatea absolută la adunările districtuale. Acest district slovac poseda prin autonomia sa atâta putere, încât el singur ar fi putut asigura viitorul naţiunei pentru timpurĭ îndelungate.

Invĕţătorii şi preoţii aveau în conventul districtual şi în comitetul aceluia un sprijin. Din causa naţionalităţii sale nimenĭ nu putea fi persecutat de către biserică, şcolile confesionale se puteau bucura de libertate naţională şi întreg poporul afla în aceste adunărĭ o încuragiare nu numai religiósă, ci şi naţională. Chiar şi la *conventul general* (adunarea protestanţilor din tótă ţéra) representanţii districtului slovac îşĭ aveau importanţa lor. Cu un cuvînt: Slovacii singur prin acest district erau representaţĭ în ţéra întrégă — ca naţiune.

Acésta nu puteau s'o tolereze Maghiarii şi de aceea au conceput planul, de a grupa districtele altminterĭ. La 10 Octomvrie 1894 regele sancţionă în Gödöllö o lege, conform căreia senioratele slovace Liptau şi Arva se despart de districtul de dincóce de Dunăre şi se incorporéză districtului Tisei. Senioratul de Turoţ fù încorporat la senioratul din Neusohl. In locul acestor seniorate s'au dat pe lângă restul de trei seniorate slovace alte trei seniorate maghiarisate, aşa că astădĭ Slovacii n'au nicĭ într'un district majoritate.**)

Inainte de asta cu câţĭ-va anĭ în Ungaria erau 970.000 evanghelicĭ de confesiunea augsburgică (afară de Saşii din Transilvania). Din aceştia 650.000 sunt Slovacĭ, 200,000 Nemţĭ şi cam 100.000, va sĕ dică 1/9 parte Maghiarĭ. Şi minoritatea acésta decide în conventul general. Cum se póte una ca asta? Nemţii votéză cu Maghiarii şi mulţĭ din delegaţii comunităţilor slovace sunt maghiarisaţĭ.

După cele de mai sus, îşĭ póte închipui orĭ cine activitatea institutelor teologice evanghelice. In slovăcime sunt douĕ de acestea, unul în Eperieş şi celalalt în Pojun. Parochul slovac evanghelic Ianoska a declarat în conventul general ţinut în 1897 în Budapesta, că e o ruşine şi o batjocură ce fel de preoţĭ tinerĭ ies din aceste institute pentru comunităţile slovace. Din amvon vorbesc într'o limbă — dice Ianoska — care servesce spre scandalisarea credincioşilor. Deşi în ambele institute — în contrast cu cele catolice, în carĭ nu se aude un cuvênt slovac — se predă limba slovacă, acésta se face însĕ numai *pro forma* şi cei ce o predau o uresc mai mult decât o cunosc.

(Va urma.)

*) A se vedé nr. 115.

**) Din aceste consideraţiunĭ s'ar puté trage conclusiunĭ instructive, carĭ s'ar puté aplica şi la autonomia bisericei unite, pentru casul când s'ar contopi cu cea latină. — Tr.

Din tinereţele lui Petru Karagheorghevicĭ.

Dr. Wilhelm Gubler (†), care de la 1852 până la 1859 fusese profesorul noului rege al Serbiei, a publicat la 1892 nisce amintirĭ în diarul „Osveta“ din carĭ reproducem şi noi câte ceva:

Principele Alexandru Karagheorghevicĭ, tatăl lui Petru, la 1852 era în al 10-lea an al domniei. In tinereţele sale a trăit în România. Sciea ceti şi scrie. Altă cultură deosebită nu prea avea. In cabinetul sĕu de lucru erau, ce e drept, douĕ dulapurĭ cu cărţĭ, mi-se pare însĕ că n'a cetit nicĭ una din ele. Ca prinţ se purta destul de cuviincios, faţă cu servitorii însĕ era prea brutal. Vorbia binişor nemţesce, românesce şi puţin rusesce.

Soţia sa, Persida, era fiica senatorului Nenadovicĭ. Avea cincĭ copii, trei fete, dintre carĭ cea mai mare Polyxena, era măritată cu Nikolaevicĭ, pe atuncĭ ministrul Serbiei la Constantinopol, şi doi fii: Petru şi Andreiŭ. Petru era de 8, Andreiŭ de 4 anĭ.

Pe mine m'a presentat generalul Zach şi principele şi principesa m'au primit fórte bine în salon. Petru era în odaia laterală. Il chemară în lăuntru. Se uită la mine şi trebue că i-am făcut o bună impresie, deórece nu fugì, după cum se vede că se aşteptau părinţii, ci spre mirarea lor îmĭ rĕspundea la diferite întrebărĭ, ba îmĭ aduse chiar o carte, din care spunea, că a învĕţat ceva.

La început i-am arătat diferite obiecte, pe carĭ le adusesem din Viena şi Praga: tablourĭ, pe carĭ le tăiam şi érăşĭ le aşedam la olaltă etc. Băiatul mĕ urmăria cu atenţiune. La plecare i-am spus, sĕ vină a doua di îndată după dejun. Casa unde şedeam eu şi dedeam lecţii lui Petru, era la distanţă de vr'o 200 paşĭ de conac.

A doua di Petru veni la órele 8 şi a stat tótă înainte de amiada. Am tăiat éră tablourĭ şi când l'am dus la prând acasă, toţĭ s'au mirat, cum de l'am putut ţiné atâta timp la mine, deórece băiatul era fórte neastêmpărat. In sfêrşit ajunsesem aşa departe, încât Petru nicĭ la prând şi nicĭ séra nu mergea acasă. El durmia cu mine. După şése lunĭ mĕ onoră Garaşanin cu visita sa şi îmĭ mulţumi în numele naţiunei sêrbescĭ pentru resultatul obţinut până atuncĭ. „Nimenĭ nu pricepe, cum aţĭ putut ajunge acest resultat. Băiatul ăsta era din cale afară destrăbălat. Când mergeam la conac, scotea limba către mine, apoi fugea. Acuma stă de vorbă cu mine, îmĭ dă mâna şi se pórtă ca un băiat cu minte.“

Odată l'am pus la colţ ca pedépsă. După-ce a plâns în deajuns, mi-se adreséză cu cuvintele: *„Gospodine!* Nu-i aşa, că despre asta n'aveţĭ sĕ spuneţĭ nimica în conac?“ După ce i-am promis, că nu voiŭ spune nimica, i-am câştigat şi mai mult încrederea.

Petru se ruga în fie-care di în genunchĭ lui Dumnedeu. Muntenegrenii erau atuncĭ în resboiŭ cu Turcii. Intr'o di mĕ întrebă: „Sciţĭ pentru-ce m'am rugat eu acuma?“ — „Nu.“ — „M'am rugat, ca Dumnedeu sĕ ajute fraţilor Muntenegrenĭ, ca fie-care sĕ pótă tăia capul la câte dece Turcĭ.“

Spiritul naţional era desvoltat la dênsul din frageda copilărie şi obicĭnuia des a dice cu mândrie: *„Ja sam Sbrin“*. (Eu sunt Sêrb.)

Ofiţerĭ şi soldaţĭ.

Sub titlul acesta publică d-l Eugène *Lautier* trimisul special la Belgrad al diarului *„Le Temps“* nisce aprecierĭ interesante asupra ofiţerilor şi soldaţilor sêrbĭ, carĭ au luat parte la evenimentele din nóptea de 10 spre 11 Iunie la conacul din Belgrad. Estragem din articolul sĕu următórele:

Aci (la Belgrad) se pot culege observaţiunĭ şi date de o sinceritate absolută. Evenimentele s'au petrecut în mijlocul indiferenţei generale. Nicĭ o îngrozire n'a provocat uciderea. Nicĭ un entusiasm noua dinastie. Tótă lumea a găsit, că mijlócele alese pentru resolvarea unei probleme politice în adevĕr greu de deslegat, au fost fórte simple. De aceea nimenĭ nu se ascunde, nimenĭ nu simte nevoia nicĭ de a se desvinovăţi, nicĭ de a exagera partea pe care a luat-o la complot.

Printre autorii cei mai responsabilĭ ai complotului sunt locot. colonelul *Misicĭ* şi maiorul Luca *Lazarevicĭ*. Cred, că acţiunea ofiţerilor, carĭ au năvălit asupra conacului, nu este comparabilă cu rolul ofiţerilor, carĭ au fost însărcinaţĭ cu paza persónei regelui.

Ce sĕ spunem de cei doi adjutanţĭ Ajunge sĕ le numim funcţiunea: adjutant! Acéstă funcţiune presupune şi cere devotament, veghere şi credinţă către *persóna* suveranului. Erau doi ofiţerĭ superiorĭ în palatul regal în nóptea de 10 spre 11 Iunie, carĭ erau „adjutanţĭ ai regelui“: *Petrovicĭ* şi *Naumovicĭ*. Amêndoi sunt morţĭ. Petrovicĭ n'a fost la început cel puţin complicele conjuraţilor. A încercat sĕ câştige timp rĕtăcind pe ofiţerii carĭ îĭ cereau sĕ-i conducă la camera regelui. Va fi slăbit la urma urmelor, în faţa ameninţărilor lor? Va fi arătat el, pentru a-şĭ scăpa viéţa, locul unde se aflau ascunşĭ regele şi regina? L'a ucis vre-un glonţ rĕtăcit în zăpăcéla masacrului? A fost ucis, fiind-că n'a cedat destul de repede? Tóte acestea rĕmân destul de întunecate, dér în ipotesa cea mai defavorabilă, (şi cea mai de credut de alt-fel) Petrovicĭ apare, nu ca un erou al datoriei, ci ca un ultim complice care lucréză constrêns, forţat. Petrovicĭ nu are circumstanţa agravantă a premeditărei.

Casul lui *Naumovicĭ* este cu totul altul. Mai întâiŭ succesul complotului părea că depinde de dênsul. Rolul sĕu era de a facilita întrarea casei pe care o păzea. Şi deórece nu o pădia singur, el trebuia sĕ se siléscă a ameţi pe Petrovicĭ şi pe alţĭ doi ofiţerĭ de ordonanţă, pregătise un narcotic cu morfină, pe care-l va întrebuinţa pentru a grăbi şi a complecta efectul alcoolului.

Étă faptele lui Naumovicĭ. Calitatea sa de adjutant era un motiv general, care-i interdicea orĭ-ce complicitate. Motive particulare fac ca acţiunea lui sĕ fie şi mai infamă.

Naumovicĭ era o rudă îndepărtată, dér totuşĭ o rudă a Karagheorghevicilor. De sigur acésta nu împiedeca pe Naumovicĭ sĕ-şĭ servéscă cu credinţă Suveranul, căruia i-se atrăsese atenţiunea asupra legăturilor de familie. Regele Alecsandru însĕ nu-şĭ retrase încrederea în Naumovicĭ.

Un frumos obiect de tragedie este în conflictul datoriei şi a sentimentelor, care a isbucnit în consciinţa căpitanului *Milckovicĭ*, ofiţer de ordonanţă al regelui. Miljkovicĭ oferindu-se jertfă îşĭ împăcă sentimentele şi datoria.

Miljkovicĭ fusese pus în curent cu cele ce se pregăteau. Acest ofiţer de un caracter fórte deschis, împărtăşa opiniunea camaradilor sĕi asupra influenţei funeste a reginei Draga pentru viitorul Serbiei şi nu a ascuns acéstă părere. Camaradii sei contară pe dênsul. Dér Miljcovicĭ refusá sĕ-i ajute. „Mi-aţĭ încredinţat secretul vostru, le-a spus el, nu vĕ voiŭ trăda cu atât mai mult, cu cât cred ca şi voi. Dér deşi rĕmân un credincios camarad faţă de voi, îmĭ voiŭ îndeplini datoria şi către rege. Décă veţĭ ataca de asemene conacul când voi fi de serviciu mĕ voiŭ opune încercărei vóstre“.

In adevĕr Miljkovicĭ fù de serviciŭ în nóptea complotului. Când s'a spart pórta cu dinamită, Miljkovicĭ alergă şi strigă: „Retrageţi-vĕ!“ Işĭ încărcà revolverul, răni pe unul din conspiratorĭ şi fù ucis.

Am vorbit de ofiţerĭ, dér de soldaţĭ? Trupele au ascultat pe şefii lor, fără cea mai mică esitare. La palat gărdile au resistat, nu în destul, când au resistat. In acest cas s'au resemnat, destul de repede la rolul de complicĭ pasivĭ décă se pot numi astfel. Locotenentul colonel Misicĭ a explicat soldaţilor din reg. 6, că regele şi regina erau desbinaţĭ şi că ei trebuiau sĕ scape pe rege.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 24 Iunie. Mare surprindere a produs în cercurile politice şi parlamentare faptul, că Banul *Khuen-Hedervary s'a înţeles cu Francisc Kossuth şi cu partidul acestuia* asupra condiţiunilor, carĭ se facă posibilă constituirea unui nou guvern şi restabilirea stărilor normale în dietă. Conducĕtorii partidului au declarat, că nu vor face obstrucţiune contra îndemnităţii, nicĭ contra contingentului de recruţĭ ordinar, de óre-ce *nu se mai cere urcarea acestui contingent.*

Budapesta 25 Iunie. 19 deputaţĭ nemulţumiţĭ cu învoiala dintre Khuen şi Kossuth vor sĕ continue lupta.

Budapesta, 25 Iunie. Partidul koşutist „a adresat naţiunei un manifest“, în care îi aduce la cunoscinţă resultatele obţinute prin obstrucţie.

Viena, 25 Iunie. Khuen Hedervary va forma cabinetul după ce s'a învoit cu Kossuthiştii.

Viena, 25 Iunie. Khuen Hederváry a raportat adĭ Corónei despre resultatul misiunei sale. Noul cabinet, din care vor face parte miniştri de până acuma, afară de doi, se va presenta Lunĭ camerei.

Belgrad, 24 Iunie. Miniştrii plenipotenţiarĭ ai Franciei, Olandei, Turciei, Americei şi Belgiei au părăsit Belgradul. Ei nu se vor întórce, până când nu se va da o soluţiune afacerii asasinării regelui Alesandru şi reginei Draga. Miniştri plenipotenţiarĭ ai Germaniei şi Italiei n'au participat la recepţiunea regelui Petru.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirete este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ economice.

Manual complet de agricultură raţională, de Dr. *George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră dela Ferĕstrĕu şi la Seminarul Nifon Metropolitul din Bucurescĭ. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. *I Agrologia*, sén Agricultura generală. 34 cóle de tipar cu 217 figurĭ în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decisia Nr. 2078 din 1897. Costă *5 corone.*

Vol. II. *Fitotechnia*, séu cultura specială a plantelor, 38 cóle de tipar cu 202 figurĭ în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă *8 coróne.*

Vol. III. *Zootechnia*, séu Cultura generală şi specială a vitelor cornute, dimpreună cu lânăria şi lăptăria, 49 cóle de tipar cu 225 figurĭ în text. Costă *8 coróne.*

Vol. IV. *Economia Rurală,* séu organisaţiunea şi administrarea moşiilor marĭ şi micĭ. Costă *8 coróne.*

Cartea d lui prof. Maior se deosebesce esenţial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba şi literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba nóstră, care tratéză tóte cestiunile cele mai marĭ ca şi pe cele micĭ privitóre la agricultura română din tóte ţĕrile locuite de Românĭ, pe basa progreselor actuale ale sciinţei şi technicei agricole moderne. Ea ia serios concurenţa cu cele mai bune lucrărĭ apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Economia pentru şcólele poporale compusă de Teodor Roşiu, învĕţător la şcóla principală română din Lapuşul-Unguresc. Ediţiunea a doua. Preţul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Despre influinţa împrejurărilor asupra acţiunilor şi deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck de Panaite Iosîn. Preţul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură şi fost estimator espert la banca agricolă. Motto: „Sĕrac în ţeră seracă". Eminescu. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Cartea Plugarilor" seu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor" etc. scrisă de *Ioan Georgescu.* 90 pag. Form. 8⁰ costă 50 b. (+ 6 b. porto).

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirĭ de consum, de vêndare, de viierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeissen. *Ediţiunea a V-a* Trad. de *Dr. A. Brote.* Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conţine 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 banĭ.)

„Sfaturĭ de aur", pentru sătenii români de totă starea şi etatea, de Aron Boca Velcheranu. Preţul 60 b. (plus port 5 b.)

Cărţĭ pentru comercianţĭ

şi funcţionarĭ de bancă:

Introducere în contabilitate şi contabilitatea înpartidă simplă, de I. C. Panţu. O carte bună pentru a învĕţa cu uşurinţă contabilitatea. Paginĭ I—VIII + 213. Preţul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondenţa comercială" de *I. C. Panţu.* Conţine modele de circulare, scrisorĭ de informaţiunĭ, recomandaţiunĭ şi acreditive; scrisorĭ în comerciul cu mărfurĭ, comisiune şi espediţiune; cestiunĭ cambiale, afacerĭ cu efecte, monede, cupóne etc. Preţul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duplă, de *I. C. Panţu.* Acéstă broşură conţine: *afacerile de credit cambial şi afacerile de bancă.* Preţul broş. 2 coróne (+ 10 banĭ porto).

Un capitol din *Contabilitatea duplă* de *I. C. Panţu.* Tractéză principiile contabilităţii duple ilustrate cu diferite esemple. Preţul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Procent, Promil, Interese şi Teoria conturilor curente de *I. C. Panţu.* Arată calcularea intereselor pe anĭ, pe lunĭ şi pe ḑile într'un mod practic; sunt mai multe esemple esplicate amĕnunţit. Preţul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Iunie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	120.50
Renta de coróne ung. 4%	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur $3\frac{1}{2}$%	90.90
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonurĭ rurale ungare $3\frac{1}{2}$%	92.90
Bonurĭ rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	198.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	155.75
Renta de hârtie austr.	100.30
Renta de argint austr.	100.15
Renta de aur austr.	120.95
Rente de coróne austr. 4%	100.60
Losurĭ din 1860.	153.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.27
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	729.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	660.50
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane	$117.37\frac{1}{2}$
London vista	$239.42\frac{1}{2}$
Paris vista	95 25
Note italiene	95.20

Cursul pieţei Braşov.

Din 24 Iunie n. 1903.

Bancnot rom.	Cump.	18.94	Vênd.	18.96
Argint român.	„	18.80	„	18.92
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.10
Galbenĭ	„	11.20	„	11.30
Ruble Rusescĭ	„	2.53	„	$2.53\frac{1}{2}$
Mărcĭ germane	„	117.—	„	117.50
Lire turcescĭ	„	21.50	„	21.60
Scris fonc. Albina 5%		101.—	„	101.—

Convocare

Conform ordinului On. Tribunal reg. din Biserica albă nr. 7041—1903, prin acésta toţĭ creditorii asociaţiunei de consum „Comoara" în Sasca-montană (Szászkabánya) se provócă ca **în termin de 6 lunĭ**, computate de la a 3-a publicare a acestei provocărĭ în fóea of. „Gazeta Transilvaniei", sĕ şĭ însinue subsemnatei direcţiunĭ eventualele lor pretensiunĭ avênde faţă de asociaţiunea sus numită.

Sasca montană, 20 Iun. 1903.

2—3.(1014) **DIRECŢIUNEA.**

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiŭ st. n. 1903.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·20 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 8·13 min. séra.
IV. Tr. accel. la órele 10·26 m. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 5·14 m. dim.
III. Trenul mixt la órele 11·40 a. m.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
V. Tren mixt la órele 6·50 séra.

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad la óra 9.18, cu Ciuc Gyimes şi Ciuc-Szereda, la óra 10.46 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 8·40 min. a. m.
III. Trenul de per. la óra 3·— m. p. m.

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 3·44 min. p. m.
III. Trenul mixt la óra 9.47 m. séra.
IV. Trenul mixt la óra 6·14 m. dim. (Numai dela 1 Iunie Dumineca şi în serbătorĭ).

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8·40 mim. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·— min. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Gyimes.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tren accel. la órele 5·07 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 7·50 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9·27 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9·18 min. séra.
III. Trenul pers., la óra 5.— m. p. m.
IV. Tren. de pers. la óra 7·41 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
V. Tr. accel. la órele 10·14 m. séra.

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óre 8.25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgĭu, Ciuc-Sereda óra 3·20.
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6·27 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·02 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.
III. Trenul mixt la óra 8·18 séra.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·27 min. séra. (Are legătură cu Tuşnad-Ciuc-Gyimes.)
IV. Trenul mixt la órele 10.05 m. séra.

Tipografia Aurel Mureşianu Braşov.